

دانشگاه علوم پزشکی تهران

دانشکده پرستاری و مامایی

برنام آن که جان را کفرت آموخت

شیوه نامه پیشنهادی نظام جامع ارزشیابی دوره های آموزشی دانشکده پرستاری و مامایی

مقدمه:

ارزشیابی یکی از فعالیتهای مهم در فرایند آموزشی بشمار می آید که این امکان را فراهم می سازد تا بر اساس نتایج آن نقاط قوت و ضعف برنامه مشخص شده و با تقویت جنبه های مثبت و رفع نارساییها در ایجاد تحول و اصلاح نظام آموزشی گامهای مناسبی برداشته شود.

توضیح:

این شیوه نامه در راستای اجرای آیین نامه نظام جامع ارزشیابی دوره های آموزشی دانشگاه علوم پزشکی تهران برای دوره های آموزشی رشته پرستاری و مامایی دانشکده پرستاری و مامایی در مقاطع تحصیلی کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری تدوین گردیده است.

دانشکده پرستاری و مامایی در حال حاضر ارائه دهنده دو برنامه آموزشی در مقطع کارشناسی (شامل برنامه کارشناسی پرستاری و کارشناسی مامایی)، پنج برنامه آموزشی در مقطع کارشناسی ارشد (شامل آموزش پرستاری، مامایی، مراقبت های ویژه نوزادان، مراقبت ویژه، پرستاری سالمندان)، و دو برنامه آموزشی در مقطع دکتری تخصصی (شامل پرستاری و بهداشت باروری) می باشد. از آنجا که ساختار دوره های هر مقطع تفاوتی ندارد شیوه نامه پیشنهادی ارزشیابی برنامه های مذکور برای هر مقطع تدوین شده و از این رو این شیوه نامه برای ارزشیابی برنامه سه مقطع تحصیلی تدوین شده است.

تعاریف:

- **دانشکده:** منظور از دانشکده در این شیوه نامه دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی تهران است.
- **رشته:** منظور رشته پرستاری و مامایی است.

دانشگاه علوم پزشکی تهران

دانشکده پرستاری و مامایی

- **مقطع:** منظور مقطع تحصیلی منجر به مدرک در سه سطح کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری است.
 - **دوره:** منظور از دوره در این شیوه نامه، کل دوره آموزشی هر مقطع تحصیلی است که مشتمل بر چندین بلوک و هر بلوک متشکل از چند ترم تحصیلی است.
 - **بلوک:** منظور از بلوک در این شیوه نامه، بلوک آموزشی علوم پایه، علوم بالینی و کارورزی برای مقطع کارشناسی و بلوک آموزشی و پژوهشی برای مقطع کارشناسی ارشد و دکتری است.
 - **کوریکولوم:** منظور برنامه درسی مدون رشته پرستاری و مامایی در مقاطع تحصیلی مختلف است که مصوب بوده و در سایت وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی موجود است.
 - **دانشجو:** منظور دانشجویان شاغل به تحصیل در هر یک از مقاطع نامبرده شده است.
 - **استاد:** منظور اعضای هیات علمی و مربیان آموزشی که مسئولیت آموزش تئوری و عملی فراگیران را به عهده دارند، می باشد.
 - **کارگروه ارزشیابی:** منظور از کارگروه ارزشیابی افراد تیم اجرایی و علمی انتخاب شده برای تدوین و اجرای برنامه ارزشیابی جامع دوره های آموزشی دانشکده پرستاری و مامایی می باشند. همچنین ساخت ابزارهای ارزشیابی و بررسی روایی و پایایی این ابزار بر عهده اعضای کارگروه ارزشیابی می باشد.
 - نحوه انتخاب تیم اجرایی و وظایف این تیم؛ افرادی منتخب از بین اعضای هیات علمی و کارکنان دانشکده هستند که به پیشنهاد معاونت آموزشی و دفتر توسعه آموزش دانشکده و با تایید هیات رئیسه دانشکده انتخاب می شوند. ساختار این تیم شامل:
 - مسئول دفتر پایش و ارزشیابی
 - کارشناس دفتر پایش و ارزشیابی
- وظیفه اصلی این تیم شامل تدوین و نظارت بر اجرای برنامه ارزشیابی جامع دوره های آموزشی دانشکده پرستاری و مامایی و آماده سازی و ارائه گزارش های حاصل از ارزشیابی به معاونت آموزشی دانشکده و دفتر مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه می باشد.

دانشگاه علوم پزشکی تهران

دانشکده پرستاری و مامایی

○ نحوه انتخاب تیم علمی و وظایف / این تیم: افرادی منتخب از بین اعضای هیات علمی هستند که به پیشنهاد هر یک از گروههای آموزشی و دفتر توسعه آموزش دانشکده برای مقاطع تحصیلی مختلف و با تایید معاونت آموزشی دانشکده انتخاب می شوند. این اعضا لازم است اطلاعات و تجربه کافی در مورد محتوا و ساختار برنامه آموزشی مقطع مورد نظر را داشته باشند. مسولیت این تیم ارائه مشاوره های تخصصی و برقراری ارتباط بین تیم اجرایی دفتر ارزشیابی و گروه های مختلف آموزشی اجرا کننده برنامه های آموزشی دانشکده و ارائه پیشنهاد براساس نتایج ارزشیابی برای اصلاح ، بهبود و ارتقاء برنامه ها به معاونت آموزشی دانشکده می باشد.

ارزشیابی دوره دکترای تخصصی پرستاری و بهداشت باروری

تعریف و ویژگی های دوره: دوره دکتری تخصصی بالاترین مقطع تحصیلی رشته پرستاری و مامایی است. دانش آموختگان این دوره می توانند به عنوان اعضای هیئت علمی در دانشگاه ها، مراکز آموزشی و تحقیقاتی کشور انجام وظیفه نمایند. این دوره شامل دو بلوک آموزشی و پژوهشی می باشد.

استاندارد ارزشیابی: معیارهای تعیین شده برنامه درسی مدون دوره دکترای تخصصی پرستاری و دکترای بهداشت باروری مصوب وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی

کاربرد ارزشیابی دوره دکترای تخصصی: ارزشیابی دوره دکترای تخصصی به دو منظور به اجرا در می آید. ۱) تعیین میزان اجرای فعالیت های تعهد شده در برنامه آموزشی (ارزشیابی فرایند) و ۲) تعیین میزان دستیابی به اهداف مورد انتظار این دوره (ارزشیابی برونداد).

زمان ارزشیابی:

برنامه ارزشیابی این مقطع تحصیلی در بر دارنده چهار مرتبه ارزشیابی است که دو مرتبه آن در طی ترم تحصیلی و دو مرتبه آن در انتهای هر بلوک تحصیلی بر طبق جدول زیر اجرا می شود.

دانشگاه علوم پزشکی تهران

دانشکده پرستاری و مامایی

بلوک آموزشی	بلوک آموزشی	
در طی ترم ششم تحصیلی	در طی ترم دوم تحصیلی	ارزشیابی میانی
در انتهای دوره بلوک پژوهشی	در انتهای دوره بلوک آموزشی	ارزشیابی پایانی

ابزار ارزشیابی: ابزارهای اصلی شامل پرسشنامه و فرم های جمع آوری اطلاعات می باشند.

روایی و پایایی پرسشنامه های نظرسنجی پس از طراحی و تدوین بررسی می گردد و به صورت آنلاین در اختیار دانشجویان (یا دانش آموختگان)، اساتید و مسئولین دوره قرار می گیرد.

پرسشنامه ها و فرم های مربوطه شامل:

- پرسشنامه نظر سنجی میانی بلوک آموزشی
- پرسشنامه نظر سنجی پایانی بلوک آموزشی
- پرسشنامه نظر سنجی میانی بلوک پژوهشی
- پرسشنامه نظر سنجی پایانی بلوک پژوهشی
- فرم جمع آوری معدل دوره دانشجویان ، نمرات رساله، تعداد مقالات چاپ شده در مجلات معتبر
- فرم جمع آوری اطلاعات مربوط به طرح دوره و طرح دروس

منابع ارزشیابی: منابع ارزشیابی این دوره شامل دانشجویان دوره دکترای تخصصی پرستاری و مامایی، اعضای هیات علمی درگیر در امر آموزش در بلوک آموزشی و همچنین اساتید راهنما و مشاور رساله دانشجویان در بلوک پژوهشی، ریاست، معاونین و مدیر تحصیلات تکمیلی دانشکده می باشند.

دسته دیگر منابع ارزشیابی شامل مستندات و مدارک موجود مانند نتایج عملکرد دانشجویان در آزمون های دوره، نمره پایان نامه، میزان فعالیت پژوهشی دانشجویان شامل تعداد مقالات چاپ شده در مجلات معتبر در طول دوره می باشد. همچنین طرح درس های اساتید دوره و تکالیف ارائه شده از جمله منابع ارزشیابی می باشند.

نحوه استفاده و انتشار نتایج: نتایج حاصل از ارزشیابی ضمن بایگانی شدن در دفتر پایش و ارزشیابی، بعد از تحلیل و خلاصه سازی، به صورت کتبی در اختیار معاون آموزشی قرار خواهد گرفت. با تأیید معاون آموزشی همچنین نتایج مرتبط به منظور آگاهی و رفع نواقص موجود به اساتید دوره بازخورد داده می شود. این نتایج به صورت منظم و بر اساس جدول زمانبندی ارزشیابی های میانی و پایانی برای مسئولین و اساتید مربوطه ارسال

دانشگاه علوم پزشکی تهران

دانشکده پرستاری و مامایی

می گردد. پس از انتشار نتایج، جلسه ای جهت پی گیری و رفع مشکلات موجود در برنامه آموزشی با حضور ریاست، معاونین، مدیر تحصیلات تکمیلی، مسئول دفتر و عضو منتخب تیم علمی مقطع دکترای تخصصی دفتر پایش و ارزشیابی برگزار می شود و راهکارهای پیشنهادی رفع مشکلات از طریق عضو منتخب تیم علمی دفتر پایش و ارزشیابی به واحد مربوطه ارسال می گردد. پس از اجرای راهکارهای پیشنهادی، عضو تیم علمی دفتر پایش، مستندات لازم از تغییرات اعمال شده در برنامه آموزشی مربوط به مقطع دکترای تخصصی را به دفتر پایش و ارزشیابی دانشکده ارسال می نمایند. در نهایت یک گزارش کلی از ارزشیابی های انجام گرفته، به همراه مستندات نتایج ارزشیابی، پیشنهادات برای ارتقاء دوره و مستندات اقدامات انجام گرفته بر اساس پیشنهادات، توسط دفتر پایش و ارزشیابی دانشکده به معاونت آموزشی دانشکده ارسال می گردد تا پس از تأیید شورای آموزشی دانشکده به معاونت آموزشی دانشگاه در انتهای هر سال تحصیلی ارسال گردد.

ارزشیابی دوره کارشناسی ارشد

آموزش پرستاری، مامایی، پرستاری سالمندی، پرستاری مراقبت های ویژه، مراقبت های ویژه نوزادان

تعریف و ویژگی های دوره: دوره کارشناسی ارشد رشته های مختلف پرستاری و مامایی دوره ای دو ساله پس از دوره کارشناسی است. هدف این دوره تربیت افرادی دارای شایستگی ارائه خدمات مراقبتی تخصصی مطلوب و همچنین دارای توانایی حل مسائل حرفه ای و انجام تحقیقات مربوطه می باشد. نظام آموزش این دوره نظام "واحد" است.

استاندارد ارزشیابی: معیارهای تعیین شده برنامه درسی مدون دوره های کارشناسی ارشد پرستاری و مامایی مصوب وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی

کاربرد ارزشیابی دوره کارشناسی ارشد: ارزشیابی دوره کارشناسی ارشد پرستاری و مامایی به دو منظور کلی صورت می گیرد. (۱) تعیین میزان اجرای فعالیت های تعهد شده در برنامه آموزشی (ارزشیابی فرایند) و (۲) تعیین میزان دستیابی به اهداف و بروندهای مورد انتظار این دوره (ارزشیابی برونداد).

ارزشیابی میانی با محوریت "تعیین میزان پیش روی دوره منطبق بر اهداف از پیش تعیین شده" و ارزشیابی پایانی متمرکز بر بررسی میزان تحقق اهداف از پیش تعیین شده در انتهای دوره صورت می گیرد.

دانشگاه علوم پزشکی تهران

دانشکده پرستاری و مامائی

زمان ارزشیابی:

برنامه ارزشیابی این مقطع تحصیلی در بر دارنده دو مرتبه ارزشیابی است که یک مرتبه آن در طی ترم تحصیلی و یک مرتبه آن در انتهای مقطع تحصیلی بر طبق جدول زیر اجرا می شود.

ارزشیابی	زمان
ارزشیابی میانی	در طول ترم دوم تحصیلی
ارزشیابی پایانی	در زمان اتمام دوره کارشناسی ارشد

ابزار ارزشیابی: ابزارهای اصلی شامل پرسشنامه و فرم های جمع آوری اطلاعات می باشد.

روایی و پایایی پرسشنامه های نظرسنجی پس از طراحی و تدوین بررسی می گردد و به صورت آنلاین در اختیار دانشجویان (یا دانش آموختگان)، اساتید و مسئولین دوره قرار می گیرد.

پرسشنامه ها و فرم های مربوطه شامل:

- پرسشنامه نظر سنجی میانی دوره کارشناسی ارشد
- پرسشنامه نظر سنجی پایانی دوره کارشناسی ارشد
- فرم جمع آوری معدل دوره و نمرات پایان نامه های دانشجویان (جهت ارزشیابی پایانی)
- فرم جمع آوری اطلاعات مربوط به طرح دوره و طرح دروس (جهت ارزشیابی میانی و پایانی)

منابع ارزشیابی: منابع ارزشیابی این دوره شامل دانشجویان دوره کارشناسی ارشد پرستاری و مامائی، اعضای هیات علمی درگیر در امر آموزش و همچنین اساتید راهنما و مشاور پایان نامه دانشجویان، ریاست، معاونین و مدیر تحصیلات تکمیلی دانشکده می باشند.

دسته دیگر منابع ارزشیابی شامل مستندات و مدارک موجود مانند نتایج عملکرد دانشجویان در آزمون های دوره و نمره پایان نامه می باشد. همچنین طرح درس های اساتید دوره و تکالیف ارائه شده از جمله منابع ارزشیابی می باشد.

نحوه استفاده و انتشار نتایج: نتایج حاصل از ارزشیابی ضمن بایگانی شدن در دفتر پایش و ارزشیابی، بعد از تحلیل و خلاصه سازی، به صورت کتبی در اختیار ریاست دانشکده و معاون آموزشی و مدیر تحصیلات

دانشگاه علوم پزشکی تهران

دانشکده پرستاری و مامایی

تکمیلی قرار خواهد گرفت. همچنین نتایج مرتبط به منظور آگاهی و رفع نواقص موجود به اساتید دوره بازخورد داده می شود. این نتایج به صورت منظم و بر اساس جدول زمانبندی ارزشیابی های میانی و پایانی برای مسئولین و اساتید مربوطه ارسال می گردد. پس از انتشار نتایج، جلسه ای جهت پی گیری و رفع مشکلات موجود در برنامه آموزشی با حضور ریاست، معاونین، مدیر تحصیلات تکمیلی، مسئول دفتر و عضو منتخب تیم علمی مقطع کارشناسی ارشد دفتر پایش و ارزشیابی برگزار می شود و راهکارهای پیشنهادی رفع مشکلات از طریق عضو منتخب تیم علمی دفتر پایش و ارزشیابی به واحد مربوطه ارسال می گردد. پس از اجرای راهکارهای پیشنهادی، عضو تیم علمی دفتر پایش، مستندات لازم از تغییرات اعمال شده در برنامه آموزشی مربوط به مقطع کارشناسی ارشد را به دفتر پایش و ارزشیابی دانشکده ارسال می نمایند. در نهایت یک گزارش کلی از ارزشیابی های انجام گرفته، به همراه مستندات نتایج ارزشیابی، پیشنهادات برای ارتقاء دوره و مستندات اقدامات انجام گرفته بر اساس پیشنهادات، توسط دفتر پایش و ارزشیابی دانشکده به معاونت آموزشی دانشکده جهت طرح در شورای آموزشی دانشکده و سپس به معاونت آموزشی دانشگاه در انتهای دوره ارزشیابی ارسال می گردد.

ارزشیابی دوره کارشناسی پرستاری و مامایی

تعریف و ویژگی های دوره: هدف کلی آموزش پرستاری و مامایی در مقطع کارشناسی، تربیت افرادی است که قادر باشند به عنوان عضوی از تیم سلامت به ارائه خدمات مراقبتی و بهداشتی، آموزشی، پژوهشی، مشاوره ای، مدیریتی و حمایتی و توانبخشی جهت تامین، حفظ و ارتقاء سلامت فرد، خانواده و جامعه پردازند. کل دوره آموزشی این مقطع قابل تقسیم به سه بلوک آموزشی شامل بلوک علوم پایه (ترم اول و دوم)، بلوک علوم بالینی (ترم سوم تا انتهای ترم ششم) و بلوک عرصه (شامل ترم هفتم و هشتم) می باشد.

استاندارد ارزشیابی: معیارهای تعیین شده برنامه درسی مدون دوره کارشناسی پرستاری و مامایی مصوب وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی

کاربرد ارزشیابی: ارزشیابی دوره کارشناسی پرستاری و مامایی به دو منظور کلی به انجام می رسد: (۱) تعیین میزان اجرای فعالیت های تعهد شده در برنامه آموزشی (ارزشیابی فرایند) و (۲) تعیین میزان دستیابی به اهداف و بروندهای مورد انتظار این دوره (ارزشیابی برونداد).

دانشگاه علوم پزشکی تهران

دانشکده پرستاری و مامائی

ارزشیابی میانی با محوریت "تعیین میزان پیش روی دوره منطبق بر اهداف از پیش تعیین شده" و ارزشیابی پایانی متمرکز بر بررسی میزان تحقق اهداف از پیش تعیین شده در انتهای دوره صورت می گیرد.

زمان ارزشیابی:

برنامه ارزشیابی این مقطع تحصیلی در بر دارنده شش مرتبه ارزشیابی است که سه مرتبه آن در طی ترم های مختلف تحصیلی و سه مرتبه آن در انتهای هر بلوک تحصیلی بر طبق جدول زیر اجرا می شود.

بلوک علوم پایه	بلوک علوم بالینی	بلوک عرصه	
در طی ترم اول تحصیلی	در طی ترم پنجم تحصیلی	در طی ترم هفتم تحصیلی	ارزشیابی میانی
در انتهای بلوک علوم پایه	در انتهای بلوک علوم بالینی	در انتهای بلوک عرصه	ارزشیابی پایانی

ابزار ارزشیابی:

ابزارهای اصلی شامل پرسشنامه و فرم های جمع آوری اطلاعات می باشد.

روایی و پایایی پرسشنامه های نظرسنجی پس از طراحی و تدوین بررسی می گردد و به صورت آنلاین در اختیار دانشجویان (یا دانش آموختگان)، اساتید و مسئولین دوره قرار می گیرد.

پرسشنامه ها و فرم های مربوطه شامل:

- پرسشنامه نظر سنجی میانی بلوک علوم پایه
- پرسشنامه نظر سنجی پایانی بلوک علوم پایه
- پرسشنامه نظر سنجی میانی بلوک علوم بالینی
- پرسشنامه نظر سنجی پایانی بلوک علوم بالینی
- پرسشنامه نظر سنجی میانی بلوک عرصه
- پرسشنامه نظر سنجی پایانی بلوک عرصه

دانشگاه علوم پزشکی تهران

دانشکده پرستاری و مامایی

- فرم بررسی نمرات دانشجویان در ارزشیابی های بالینی و آزمون های پایانی (جهت ارزشیابی پایانی)
- فرم بررسی طرح درس ها و طرح دوره ها (جهت ارزشیابی میانی و پایانی)
- فرم بررسی نتایج تحلیل آزمون های دوره (جهت ارزشیابی پایانی)
- فرم بررسی نمرات آزمون فاینال و آمار زایمانی^۱ (جهت ارزشیابی پایانی)

منابع ارزشیابی: منابع ارزشیابی این دوره شامل دانشجویان کارشناسی پرستاری و مامایی ، اعضای هیات علمی درگیر در امر آموزش نظری و بالینی دانشجویان کارشناسی پرستاری و مامایی ، ریاست، معاونین و مسئول آموزش بالینی دانشکده می باشند.

دسته دیگر منابع ارزشیابی شامل مستندات و مدارک موجود مانند نتایج عملکرد دانشجویان در آزمون های دوره، آزمون های فینال، ، می باشند. همچنین طرح درس های اساتید دوره، و نتایج تحلیل سوالات آزمون از جمله منابع ارزشیابی می باشند.

نحوه استفاده و انتشار نتایج: نتایج حاصل از ارزشیابی ضمن بایگانی شدن در دفتر پایش و ارزشیابی، بعد از تحلیل و خلاصه سازی، به صورت کتبی در اختیار ریاست دانشکده و معاون آموزشی و مدیر تحصیلات تکمیلی قرار خواهد گرفت. همچنین نتایج مرتبط به منظور آگاهی و رفع نواقص موجود به اساتید دوره بازخورد داده می شود. این نتایج به صورت منظم و بر اساس جدول زمانبندی ارزشیابی های میانی و پایانی برای مسئولین و اساتید مربوطه ارسال می گردد. پس از انتشار نتایج، جلسه ای جهت پی گیری و رفع مشکلات موجود در برنامه آموزشی با حضور ریاست، معاونین، مدیر تحصیلات تکمیلی، مسئول دفتر و عضو منتخب تیم علمی مقطع کارشناسی دفتر پایش و ارزشیابی برگزار می شود و راهکارهای پیشنهادی رفع مشکلات از طریق عضو منتخب تیم علمی دفتر پایش و ارزشیابی به واحد مربوطه ارسال می گردد. پس از اجرای راهکارهای پیشنهادی، عضو تیم علمی دفتر پایش، مستندات لازم از تغییرات اعمال شده در برنامه آموزشی مربوط به مقطع کارشناسی را به دفتر پایش و ارزشیابی دانشکده ارسال می نمایند. در نهایت گزارش کلی از ارزشیابی های انجام گرفته، به همراه مستندات نتایج ارزشیابی، پیشنهادات برای ارتقاء دوره و مستندات اقدامات انجام گرفته بر اساس پیشنهادات، توسط دفتر پایش و ارزشیابی دانشکده به معاونت آموزشی دانشکده جهت طرح در شورای آموزشی دانشکده و تصویب پیشنهادات و ارسال آن به معاونت آموزشی دانشگاه در پایان دوره ارزشیابی تراکمی بلوک مربوطه می باشد.

^۱ این مورد تنها برای رشته کارشناسی مامایی قابلیت استفاده خواهد داشت.